

EESTIMAA LOODUSE FOND

Lp Kaire Kullik
Rakvere Vallavalitsus
kaire.kullik@rakverevald.ee

Teie 15.11.2019 nr 7-1/1-12
Meie 16.12.2019 nr 217-1

Ettepanekud Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohtadele ja KSH väljatöötamise kavatsusele

Täname võimaluse eest kommenteerida Rakvere valla üldplaneeringu lähteseisukohti ja KSH väljatöötamise kavatsusi.

Eestimaa Looduse Fond esitab järgmised ettepanekud:

1. Käsitleda keskkonnamõjude all kliimamuutustega kaasnevaid mõjusid, nendega kohanemist ja võimalust nende leevendamiseks, lähtudes mh 2017. a Riigikogus heaks kiidetud kliimapoliitika raamdokumendist [Kliimapoliitika põhialused aastani 2050](#), Vabariigi Valitsuse otsusest toetada Euroopa kliimanetraalsuse saavutamist aastaks 2050 ([Eesti seisukohad Euroopa Komisjoni teatise kohta](#), [Eesti Euroopa Liidu poliitika prioriteedid 2020-2021](#)) ning [Rahandusministeeriumi koostatud nõuannetest](#) (ptk 4.6. Kliimamuutustega arvestamine).

2. Samuti teeme ettepaneku koostada hinnang turvasmuldadel paiknevate kuivendussüsteemide mõjust valla kasvuhoonegaaside emissioonile ja võimalustele selle vähendamiseks.

Kliimapoliitika põhialused aastani 2050 on arengudokument, mis toetab turbaalades süsiniku säilitamist. Täpsemalt on turvasmuldade teemat käsitletud peatükkides „Põllumajandus“ ning „Metsandus ja maakasutus“. Põllumajanduse alal on raamdokumendis paika pandud järgmised suunised: „Suurendatakse ja säilitatakse muldade süsinikuvaru ning kujundatakse ja säilitatakse olulise süsinikuvaruga maa-alasid. Motiveeritakse põllumajandustootjaid suurendama muldade süsinikuvaru, kujundama ja säilitama püsirohumaid, väikemärgalasid ja puhervööndeid ning vähendama turvasmuldade harimist“ (p 19). Metsanduse ja maakasutuse alavaldkonnas näeb strateegia ette, et „säilitatakse või suurendatakse soolade turbas seotud süsinikuvaru. Välditakse soode edasist kuivendamist ning juba kuivendatud turbaaladel taastatakse võimaluse korral looduslähedane veerežiim või välditakse alade edasist degradeerumist“ (p 28). Veel täpsustatakse, et veerežiimi reguleerimisel arvestatakse majanduslikku otstarbekust ning nende alade jätkuva kasutuse võimaldamist rohumaana, näiteks hoides veetaset kevadise suurvee ajal kõrgena, kuid lastes selle alla heinatöö ajaks. Seega näeb strateegia ette **süsinikuvaru säilitamist nii põllumajandusliku kasutusega turvasmuldades kui ka metsamaana kasutatavatel turbaaladel**, toetades samal ajal püsirohumaade säilitamist, kui see on võimalik ja majanduslikult teostatav. Arengukava kutsub üles **põllumajandustoetuste süsteemi seda eesmärki toetama**, motiveerimaks tootjaid neid muudatusi ellu viima. Metsanduse jm maakasutuse osas raamdokument konkreetsimatele meetmetele ei viita, sedastades vaid põhimõtte, et kuivendatud turbaaladel tuleks vältida alade edasist degradeerumist.

SA EESTIMAA LOODUSE FOND

Staadioni 67, Tartu 51008 +372 742 8443 elf@elfond.ee www.elfond.ee
Reg nr 90001457 EE282200221005100292 (Swedbank)

Keskmete temperatuuride tõus toob kaasa kuivendatud aladel järjest suurema turba mineraliseerumise ja sellest lähtuva CO₂ emissioonid. Täpsemalt saab lugeda: „Kliimamuutuste mõjuanalüüs, kohanemisstrateegia ja rakenduskava looduskeskkonna ja biomajanduse teemavaldkondades.“ (Suškevičs, M. (koost.); Freiberg, R.; Kangur, K.; Kriiska, K.; Kruus, E.; Melts, I.; Peterson, K.; Poltimäe, H.; Pärnoja, M.; Randveer, T.; Salm, J.-O.; Sudakova, L.; Tullus, H.; Drenkhan, R.; Evans, R.; Hanso, M.; Jäärats, A.; Kaasik, A.; Kalamees, R.; Kaljund, K. ... Vetemaa, M. 2015).

Leitav: <https://www.kik.ee/sites/default/files/uuringud/biocl原因 a lopparuanne 19.01.16.pdf>

Ka kehtiv [Maaelu arengukava](#) tunnistab mitmes peatükis turvasmuldade kaitse ning nendes süsinikuvaru säilitamise vajadust. Nii viidatakse SWOT-analüüsi hetkeolukorra üldkirjelduses (p 4.1.1.), et **turvasmuldade kasutamine, mis toob kaasa turba lagunemise ja mineraliseerumise, on oluline keskkonnaprobleem. Seetõttu nähakse vajadust vältida või vähendada turvasmuldade harimist ja soodustada niisuguste põllumaade püsirohumaastamist.**

Kuivendusest tingitud mõjude leevendamiseks, turvasmuldade alternatiivseks kasutuseks ning selles seotud süsiniku ja teiste ökosüsteemi teenuste hoidmiseks pakub võimaluse märgalaviljelus. Täpsem ülevaade märgalaviljeluse perspektiividest on koondatud projektis "[Märgalaviljelus Baltimaades](#)".

Lugupidamisega

Tarmo Tüür
juhatuse liige
/allkirjastatud digitaalselt/